

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Wahl-Larsen Advokatfirma AS
Fr. Nansens plass 5
0160 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/2129-

29.11.2018

Gjermundsbekken kraftverk i Åseral kommune i Vest-Agder

I brev av 7. november 2017 klager Ljosland Fallrettsameie ved Wahl-Larsen Advokatfirma AS på Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sitt avslag av 18. oktober 2017 på søknad om tillatelse til å bygge Gjermundsbekken kraftverk i Ljosland i Åseral kommune.

NVE har vurdert klagen i brev til departementet av 17. november 2017, og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sitt vedtak.

1. Bakgrunn

I søknad av 16. januar 2017 søkte Ljosland Fallrettsameie om tillatelse til å bygge Gjermundsbekken kraftverk i Åseral kommune. Det er søkt om å utnytte et fall på 255 meter fra inntak på kote 790 til kraftstasjon på kote 535. Tiltaket er planlagt med nedgravd rørgate hele strekningen og midlertidig anleggsvei til inntaket. Kraftverket er planlagt med maksimal slukeevne på 747 l/s (om lag 250 pst av middelvannføringen) og 1,5 MW installert effekt. Det er søkt om slipp av minstevannføring på 19 l/s sommer og 17 l/s resten av året. Tiltaket vil etter planen gi en årlig produksjon på 4,1 GWh.

Åseral kommune er positiv til utbygging. **Vest-Agder fylkeskommune** påpeker at en utbygging av Gjermundsbekken vil ha lokale landskapsmessige konsekvenser for Ljosland, og at en eventuell utbygging må planlegges i samarbeid med hytteutviklerne i området. **Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder** fraråder en utbygging av hensyn til samlet belastning og landskapsvirkninger.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Per Harald
Sønstelid
22 24 62 69

NVE har avslått søknaden med vekt på tiltakets negative virkninger for opplevelsesverdien av Gjermundsbekken og samlet belastning på vassdragsnaturen i Ljosland.

2. Klagen

NVEs vedtak om avslag er påklaget til departementet i brev av 7. november 2017. Klager anfører blant annet at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene og at tiltaket ikke påvirker regionale eller nasjonale interesser. NVE har ifølge klagen ikke tatt hensyn til de lokale interessene. Det påpekes at kommunestyret i Åseral støtter prosjektet, og at det ikke har kommet innvendinger til prosjektet fra hytte- og friluftsjnteresser.

3. Departementets merknader

Tillatelse til å bygge småkraftverk kan gis dersom *"fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser"*, jf. vannressursloven § 25 første ledd.

Departementet vil drøfte de sider av saken som er nødvendig for å grunngi avgjørelsen.

NVE mener tiltaket vil gi store inngrep i et område som er mye brukt av hytteiere og andre friluftsjnteresser. Rørgatetraseen vil ifølge NVE medføre store, synlige og til dels permanente terrenginngrep. NVE peker på at Gjermundsbekken er den siste urørte bekken i Ljosland med årsikker vannføring. NVE mener redusert vannføring i bekken vil virke negativt på den lokale landskapsopplevelsen. NVE har lagt vekt på at vassdragsnaturen i Åseral og Ljosland allerede er tydelig preget av kraftutbygging.

Den 24.10.2018 befarte Olje- og energidepartementet tiltaksområdet sammen med Klima- og miljødepartementet, grunneiere i Ljosland Fallrettsameie og varaordfører i Åseral kommune. Grunneierne viste fram reguleringsplaner for nye hyttefelt som er godkjent av Åseral kommune. Hyttefeltene grenser til midtre del av planlagt rørgatetrase. Nedre halvdel av tiltaksområdet er i stor grad berørt av inngrep. Departementet vurderer at det er de tekniske inngrepene i øvre del, knyttet til rørgate og inntak, samt redusert vannføring i Gjermundsbekken, som utgjør de største ulempene ved tiltaket.

Gjermundsbekken er etter departementets vurdering et godt synlig landskapselement i Ljosland. Departementet deler NVEs oppfatning av at Gjermundsbekken er den siste utrørte bekken av en viss størrelse i området. Omfattende eksisterende og planlagte inngrep, blant annet knyttet til hyttebygging og Skjerka-anleggene, vil etter departementets vurdering forsterke de negative landskapsmessige virkningene av redusert vannføring i Gjermundsbekken. Dette tillegges vekt i departementets vurdering av konsesjonsspørsmålet.

Departementet har regnet på nåverdien til Gjermundsbekken kraftverk for å få et grovt bilde av fordelene ved tiltaket. Beregningen er basert på kostnads- og produksjonstall fra søknaden, og tall fra NVE på normale driftskostnader, avkastningskrav, forventet

elsertifikatpris og tre ulike prisbaner (lav/basis/høy) for strømprisen mot 2030. Etter departementets beregning er tiltakets netto nåverdi svakt negativ ved basis prisbane. Beregningen er preget av usikkerhet, men indikerer likevel at tiltakets fordeler er begrensede.

4. Departementets vedtak

Med vekt på samlet belastning i Ljosland vurderer departementet at tiltakets ulemper for landskap og friluftsliv overgår tiltakets fordeler. Vilkåret for konsesjon er dermed ikke oppfylt, jf. vannressursloven § 25 første ledd.

Klagen fra Ljosland Fallrettsameie ved Whal-Larsen Advokatfirma AS tas ikke til følge. NVEs vedtak av 18.10.2017 opprettholdes.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Per Harald Sønstelid
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Åseral kommune
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Vest-Agder fylkeskommune
Norges vassdrags- og energidirektorat